

DAROVANJE IN TRANSPLANTACIJE ORGANOV IN TKIV V LETU 2022

Ljubljana, 20. februar 2023

STATISTIČNI PODATKI

»V pričujočem kratkem letnem sporočilu vam predstavljamo leto 2022 v številkah, s ključnimi poudarki in razvojnimi presežki. Na področju donorske dejavnosti je bilo leto 2022 še posebej uspešno. Izvedli smo organizacijske in strokovne izboljšave, izobraževanja za strokovno javnost in ciljana srečanja v donorskih bolnišnicah, kjer se je izboljšalo prepoznavanje možnih umrlih darovalcev. Zato ni naključje, da smo v več segmentih presegli začrtane letne cilje. Med drugim smo presegli magično mejo 20 dejanskih darovalcev (DD) na milijon prebivalcev (MP) in se s 23,24 DD/MP uvrstili na 3. mesto držav članic Eurotransplanta.

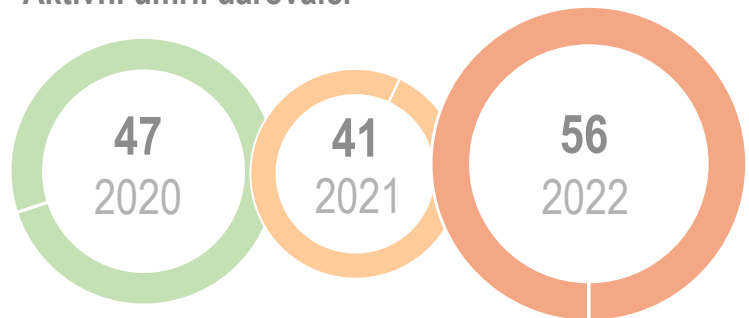
Podatki kažejo dobre rezultate, ki nam jih je s premišljenimi ukrepi in skupnimi močmi vseh sodelujočih v donorskem programu uspelo doseči v času, ko se v zdravstvenem sistemu soočamo s preobrti in ovirami za izvajanje tako rutinskega kot razvojnega dela. Svet dobiva vse-krizno podobo, zato se tudi s sodelovanjem v treh novih mednarodnih projektih posvečamo strokovnemu razvoju, boljši odpornosti donorskega programa, inovativnim pristopom k obveščanju vseh javnosti. In optimistično zremo naprej.

Vsem sodelavkam in sodelavcem ter partnerskim organizacijam v donorskem programu se zahvaljujem za angažma in sodelovanje. Naš skupni cilj je vedno isti: ohranjati zaupanje ljudi v strokovnost in etičnost vseh postopkov darovanja organov, pacientom pa zagotavljati upanje in priložnosti za zdravljenje s presaditvijo, za življenje.»

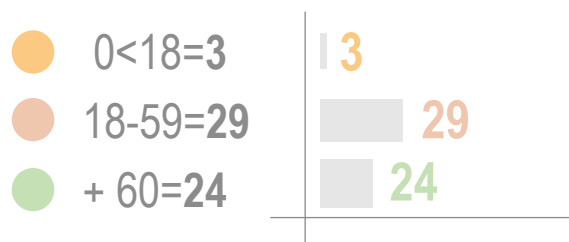
Andrej Gadžijev, dr. med., direktor

Aktivni umrli darovalci

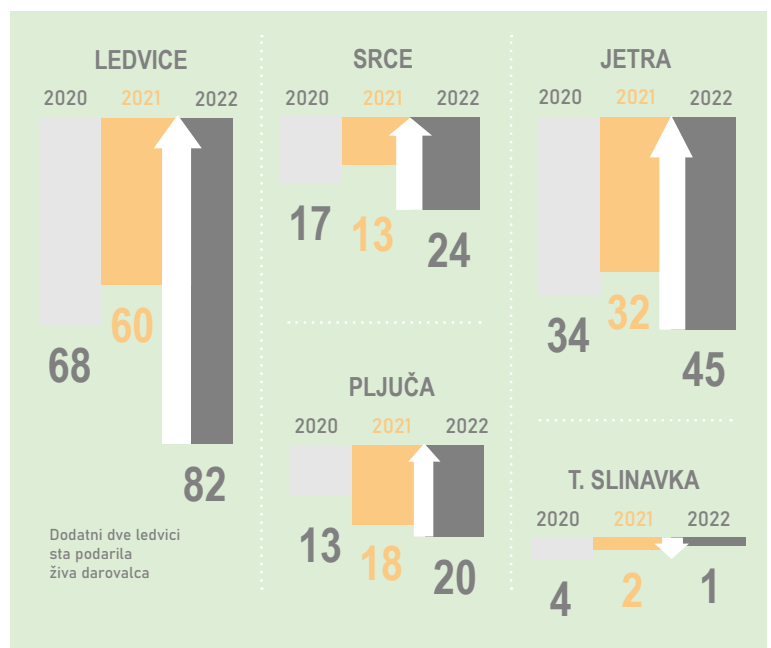

Umrli darovalci v letu 2022 po starostnih skupinah

* Povprečna starost umrlih darovalcev je bila 54 let

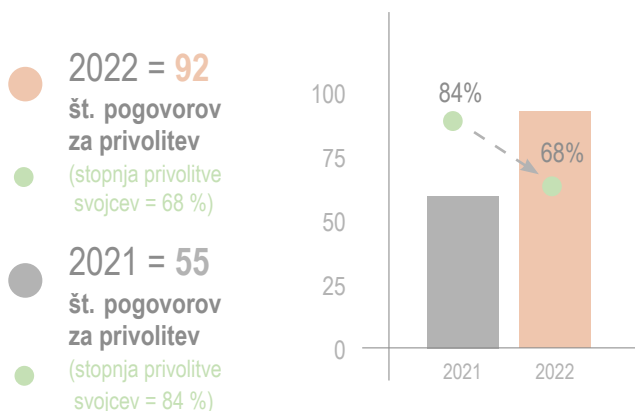
Umrli darovalci so podarili 172 organov

POUDARKI LETA 2022

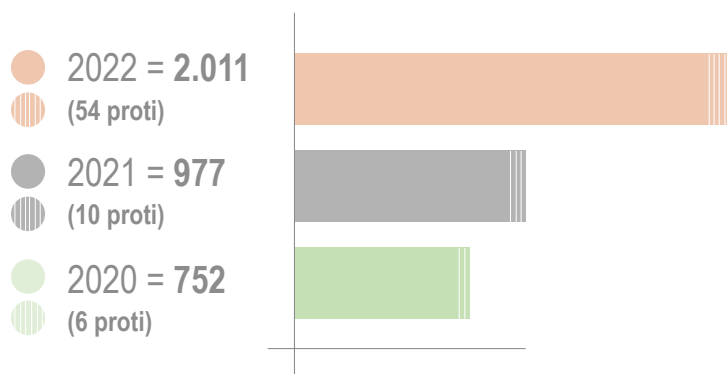
- V donorskem programu smo izrazito preseгли predviden načrt, predvsem pri številu primernih darovalcev. S 23,24 dejanskih darovalcev na milijon prebivalcev smo se uvrstili na 3. mesto držav članic Eurotransplanta.
- Izjemne rezultate smo dosegli pri številu pridobljenih src in pljuč, kjer smo načrt preseгли za več kot 60 %, ter pri številu pridobljenih roženic, ki smo jih pridobili 51 več od predvidenih 120.
- Za potrebe nacionalnega informacijskega sistema za tkiva in celice smo ustvarili slovensko nacionalno kodo za tkiva in celice, kar je unikatno in pionirsko delo na ravni EU. Natančna koda zagotavlja boljšo sledljivost in transparentnost za ustanove, darovalce in za vsa tkiva in celice.
- Izboljšali smo logistične procese in sistemsko uredili protokole za namene zagotavljanja izmenjave organov in tkiv z bližnjimi letališči v Münchnu, Gradcu in na Dunaju.
- Za potrebe izvajanja presaditev pri majhnih otrocih smo uspeli realizirati pogodbo o sodelovanju med Nacionalnim centrom za presaditve v Italiji, Eurotransplantom in Slovenija-transplantom. Inovativno smo našli možnost poravnave dolgovanj organov med članicami in nečlanicami Eurotransplanta preko evropske platforme za izmenjavo organov - FOEDUS.
- Centralni transplantacijski koordinatorji so uspešno skoordinali 56 postopkov večorganskih odvzemov od umrlih darovalcev v nacionalni mreži donorskih bolnišnic.
- Transplantacijski koordinatorji in koordinatorice so opravile 92 pojasnilnih pogovorov s svojci o darovanju, kar je v primerjavi z letom 2021 skoraj dvakrat več. Nekoliko nižji je bil odstotek privolitve za darovanje, in sicer 68 %.

Privolitve svojcev za darovanje organov in tkiv

Nacionalni register opredeljenih oseb glede posmrtnega darovanja organov in tkiv

13.498 ZA PROTI 83

STAROST / let	VSE OPREDELITVE	V LETU 2022
18 in manj	27	25
19-28	2.520	542
29-38	3.690	512
39-48	3.039	489
49-58	2.161	313
59 in več	2.144	130

* Povečal se je delež opredelitev po elektronski poti. To možnost je v letu 2022 izbralo 80 % vpisanih. Z veljavnim digitalnim potrdilom se kadarkoli opredelite prek portala e-Uprave (zavihek Zdravje). O odločitvi seznanite vaše bližnje, saj so v realnih okoliščinah večinoma svojci tisti, ki sprejemajo odločitev o darovanju po smrti. Če volja pokojne/ga ni znana, je svojcem težje in čutijo dodatno breme težke odločitve v že sicer čustveno zahtevnih trenutkih.

- 1. 9. 2022 je postala veljavna ratifikacija mednarodne Konvencije proti trgovanju s človeškimi organi. S spremembami v Kazenskem zakoniku je ratifikacija pomemben dosežek za Slovenijo, saj so v skladu z konvencijo jasno določena kriminalna dejanja v zvezi z zlorabljanjem v transplantacijski medicini.
- Okrepili smo izobraževalno dejavnost za strokovno javnost. Med drugim smo izvedli šest seminarjev o osnovah donorskega programa, intenzivni tečaj s področja pridobivanja organov, dve delavnici o histovigilanci in eno delavnico o pogovoru s svojci.
- Uvedli smo e-novičnik za redno obveščanje in ozaveščanje strokovne javnosti. Na več kot 500 e-naslovov smo razposlali štiri številke Strokovnih novic s Slovenija-transplanta.

Slovenija-transplant

Javni zavod Republike Slovenije za pre-saditve organov in tkiv Slovenija-transplant je s samostojnim delovanjem pričel leta 2002, ustanovila ga je Vlada Republike Slovenije in deluje pod okriljem Ministrstva za zdravje Republike Slovenije.

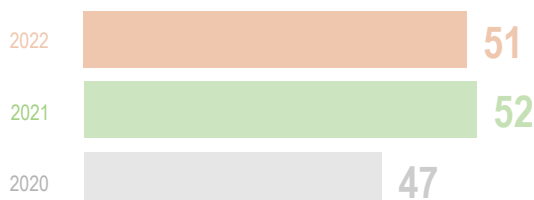
Slovenija-transplant predstavlja osrednjo ustanovo, ki povezuje donorske in transplantacijske centre, ki so vključeni v nacionalno transplantacijsko mrežo. Vzpodbuja razvoj donorske in transplantacijske dejavnosti v Sloveniji, skrbi za koordinacijo dejavnosti na državnem nivoju, izobražuje strokovno in splošno javnost, skrbi za kakovost in varnost pri opravljanju donorske in transplantacijske dejavnosti ter sodeluje tudi z mednarodno evropsko organizacijo Eurotransplant.

TRANSPLANTACIJSKA DEJAVNOST

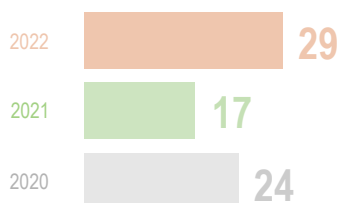
V Centru za transplantacijsko dejavnost v UKC Ljubljana so presadili 109 organov.

Število presaditev po posameznih organih

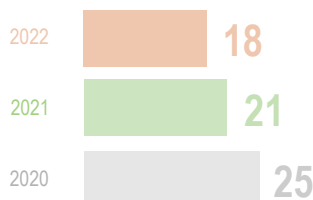
LEDVICE

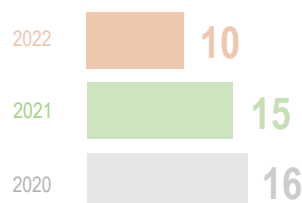
SRCE

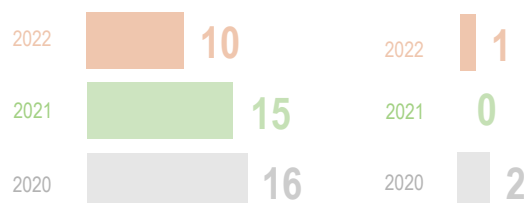
JETRA

PLJUČA

TREBUŠNA SLINAVKA

2022= SKUPAJ 109 2021 = SKUPAJ 105 2020 = SKUPAJ 114

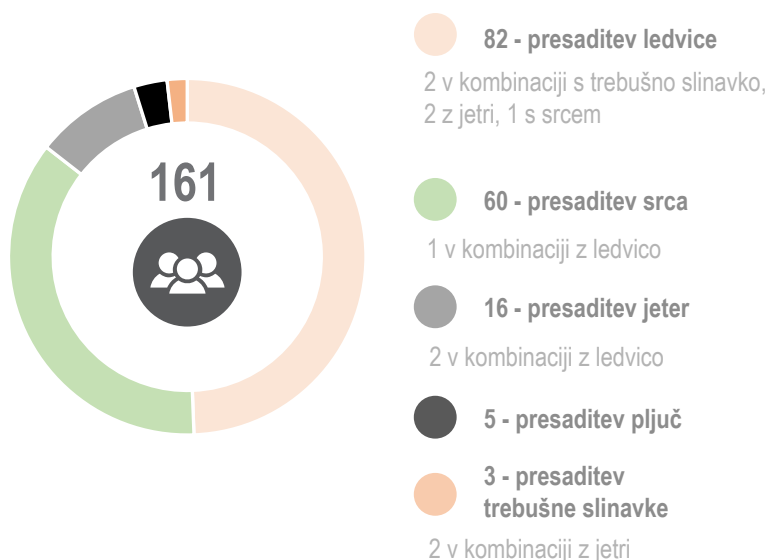
ROŽENICE

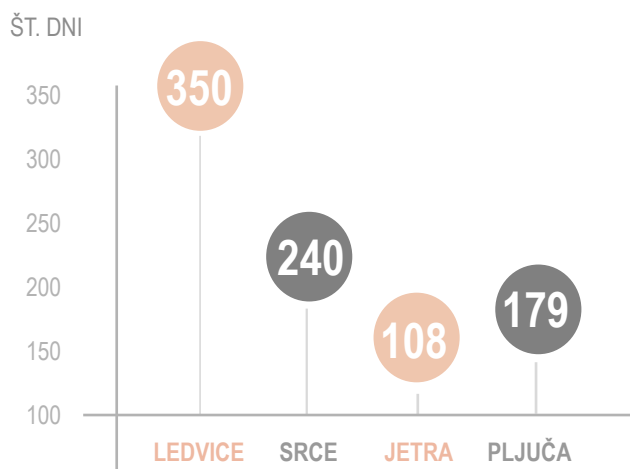
- V sodelovanju z društvom pacientov, Slovenskih društvom Transplant, smo pripravili medijsko odmevno in med javnostjo odlično sprejeto razstavo »Moja brazgotina, moje življenje«. V avli UKC Ljubljana smo jo otvorili ob evropskem dnevu darovanja. Razstava aktov oseb po presaditvi potuje po Sloveniji in je odlično komunikacijsko orodje za spodbujanje opredelitev za darovanje organov.
- V nacionalnem registru opredeljenih oseb smo zabeležil največje število opredelitev glede darovanja na letni ravni. Svojo odločitev je uradno izrazilo 2011 ljudi.
- Nadpovprečno smo bili uspešni na mednarodnih razpisih za projekte. V sodelovanju s tujimi partnerji smo pridobili kar tri nove projekte in s tem omogočili nadaljnji razvoj na področju odpornosti donorskih in transplantacijskih programov (BRAVEST), inovativnih pristopih komunikacije in ozaveščanja javnosti (You are more than one life) in izobraževanja strokovne javnosti o novostih v donorski dejavnosti (Speed-In).
- Uspešno smo izpeljali I. nagradni natečaj za najboljše raziskovalno delo s področja donorske medicine. Prvo nagrado je osvojila Veronika Prtenjak z nalogo Pravne dileme darovanja organov.

Čakalni seznam pacientov

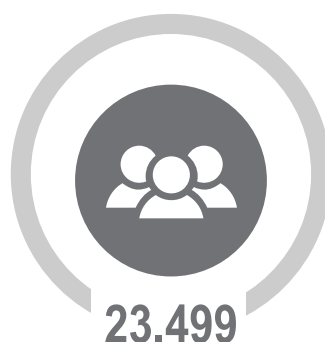
161 pacientov je na čakalnem seznamu za presaditev (stanje na dan 31. 12. 2022)

Povprečne čakalne dobe (v dnevih)

Čakalni seznam Eurotransplant

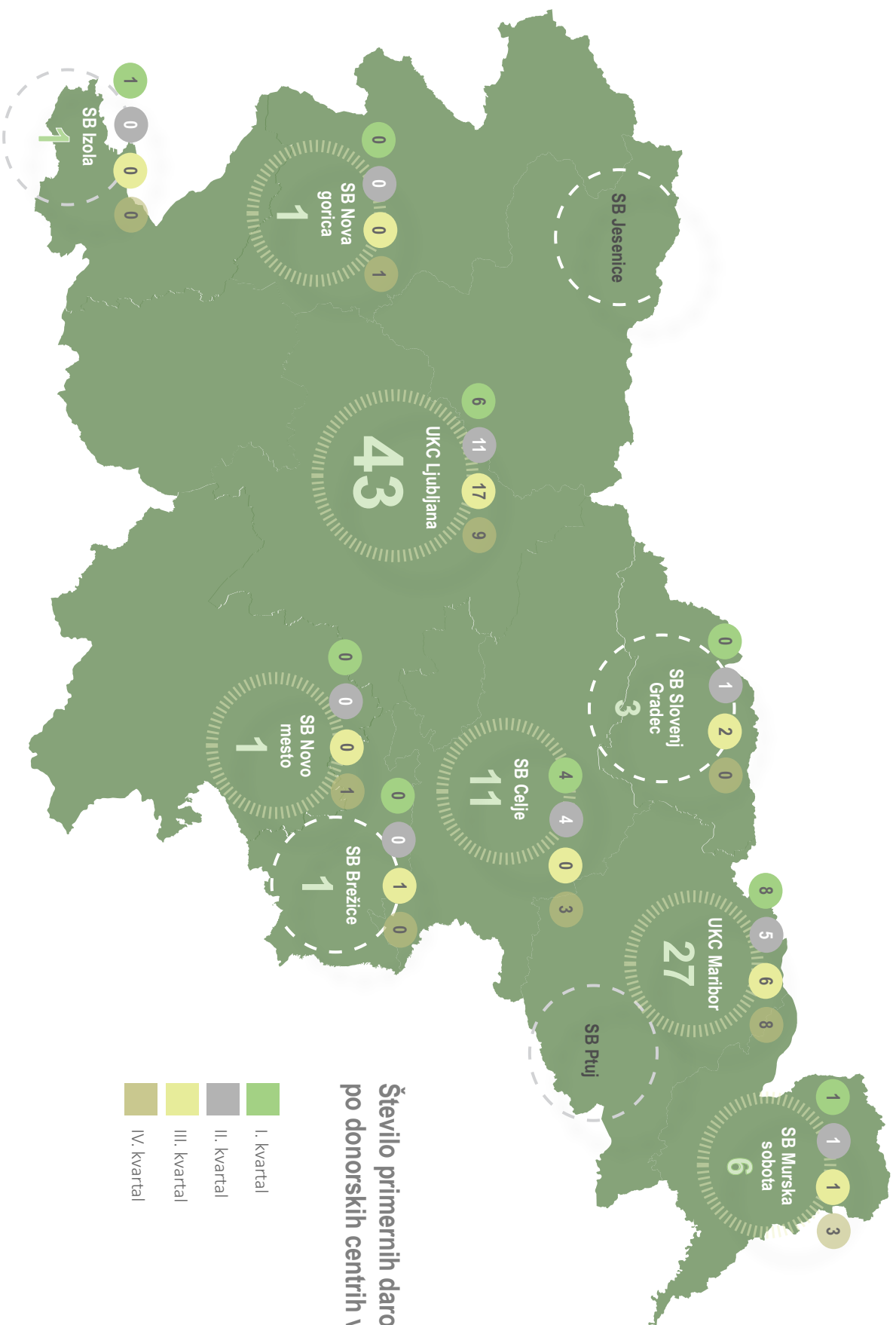
* Eurotransplant vodi skupni čakalni seznam za bolnike v državah članicah. 31. 12. 2022 je bilo na skupnem čakalnem seznamu 23.499 bolnikov, kar je 747 manj kot leta 2021.

slovenija

transplant

Zaloška 7, 1000 Ljubljana
www.slovenija-transplant.si
 @SloTransplant

- I. kvartal
- II. kvartal
- III. kvartal
- IV. kvartal